



15/91

Metallilevynippua kuljetusautosta
purettaessa levynippu putosi

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapahtuman kuvaus

Tehtävänä oli rakentaa säiliö teräslevyistä. Tarkoitusta varten työmaalle oli tuotu valmiiksi taivutettuja levyjä. Levyjen koko oli 2,4 m × 9,0 m paksuus 6 mm ja taivutussäde noin 8 m. Levyt oli lastattu kuljetusautoon 10 levyn nippuihin. Levynipun paino oli vähän yli 10.000 kg.

Levynippuja alettiin purkaa erillisellä autonosturilla. Nostossa käytettiin apuvälineinä nelihaaraista kettinkiraksia. Tarkoituksena oli kohottaa ensin jonkin verran levynippua ja ajaa sen jälkeen auto nipun alta pois. Tämän jälkeen nippu nostettiin varstopaikalleen. Näin oli nostettu jo yksi nippu.

Kettinkiraksit kiinnitettiin seuraavaan levynippuun. Koska levyt täyttivät auton lavan laidasta laitaan, nousi NN levynipun päälle ohjaamaan nippua noston aikana siten, ettei auton laidat vahingoittuisi. Jostakin syystä levynippu alkoi pompahtella, jolloin NN pompotusliikkeen johdosta putosi levynipun päältä auton lavalle. Samalla toisen pään raksit irtosivat nipusta ja nippu putosi lavalle. NN sai välittömästi surmansa.

Työmaan organisaatio

Työmaa ei ollut varsinaisesti vielä alkanut, joten työmaalla oli levyjen tuontia valvomassa työmaan työnjohtaja. Levyjä kuljetusautosta tuli aamulla purkamaan kaksi hitsaria. Levyjä odotettiin varsinaisesti työmaalle vasta seuraavalla viikolla.

Työmaalle ei ollut nimitetty työsuojeluorganisaatiota. Työtä tekemään ryhtyneellä yrityksellä on työsuojelun keskusorganisaatio.

Opastus ja koulutus

NN oli aikaisemmin ollut vastaavanlaisissa tehtävissä toisessa yrityksessä. Tässä yrityksessä hän oli työskennellyt vasta kaksi päivää. Häntä ei ollut opastettu tähän tehtävään.

2. Tapahtumaan vaikuttaneita tekijöitä

Tarkoitukseen sopimattomat nostoapuvälineet

Koska levyt tulivat työmaalle odotettua aikaisemmin, ei työmaalla ollut asianmukaisia tarraimia levyjen nostoon, vaan nosto suoritettiin käyttäen kettinkirakseja. Käytetyt tyypiset raksit soveltuvat huonosti levyjen nostoon yleensäkin. Kaarevien levyjen nostossa kettinkiraksit ovat erittäin epäluotettavia.

Seisominen levypinon päällä

NN seisoivat levypinon päällä sitä nostettaessa. Yleensäkin ei nostettavan taakan päällä saa olla. Etenkin levyt ja varsinkin kaarevat levyt ovat erittäin epävakainen alusta.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

1. Asianmukaiset nostoapuvälineet

Kaikessa nostotyössä tulee käyttää vain nostettavalle esineelle soveltuvia nostoapuvälineitä. Nostoja ei missään tilanteessa saa alkaa suorittaa ennenkuin asianmukaiset välineet on saatu paikalle.

2. Nostettavan taakan päällä seisominen ehdottomasti kiellettävä

Nostettavan taakan päällä ei noston tapahtuessa saa seistä. Taakan ohjaaminen tulee suorittaa turvallisesta paikasta huomioon ottaen taakan vakavuus.

3. Työmaan suunnittelu

Työmaata suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota paitsi varsinaisen työn turvalliseen suorittamiseen myös tarvikkeiden työmaalle kuljetukseen, työpaikalla purkamiseen ja säilytyspaikkoihin. Tarvikkeiden kuljettaminen ja käsittely varsinaisessa työkohteessa tulee olla ennakkosuunnittelussa mukana.

Työmaasuunnittelussa tulee ennakolta ottaa huomioon työmaan työntekijöiden opastus ja koulutus sekä selvitettävä, kuka huolehtii opastuksesta eri tehtävien osalta työntekijöille.



KUVA 1.
Kaarevia levynippuja autosta maahan nostettuna.



KUVA 2.
Asianmukaiset nostoapuvälineet levypinoja nostettaessa. Onnettomuuden sattuessa käytettiin kettinkirakseja ilman tarraimia.

Tapaturmavakuutus- laitosten Liitto

Bulevardi 28
00120 Helsinki
puh. (90) 192 51

Jaarli Oy 1991

